
[2016-57-RE](#)

CAUSA 2016-57-RE

(Residencial Baccara c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 559-2016. Recurs d'empara

Aute del 12 de juny del 2017

BOPA núm. 40, del 21 de juny del 2017

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 17 de març del 2017, per la representació processal de la Comunitat de propietaris de l'edifici Residencial Baccara, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 13 de març del 2017 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2016-57-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 36.2, 37.2, 38 i 94;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 13 de març del 2017;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Isidre Molas Batllori;

1. Arguments de la Comunitat de propietaris recurrent

La part recurrent exposa que en una sentència del 13 de juny del 2014, recaiguda en la causa 2014-10 i 12-RE, el Tribunal Constitucional va admetre els recursos d'empara acumulats a tràmit malgrat que els recurrents d'aquelles causes no havien presentat un incident de nul·litat d'actuacions i va declarar la vulneració del dret a obtenir una decisió en un termini raonable. Considera que aquesta part es troba exactament en el mateix cas.

La part recurrent recorda que el Tribunal Constitucional no pot modificar els seus precedents salvat

que ho faci de manera motivada i, en aquest cas, el Tribunal Constitucional no ha modificat de manera raonada el seu canvi de jurisprudència.

En resposta a l'informe del Ministeri Fiscal, afegeix que la Comunitat de propietaris no va manifestar mai la seva intenció de suspendre el procediment o el seu desistiment del mateix i que el retard en el pagament de la suma requerida per la Batllia en concepte de provisió de fons pels honoraris del pèrit que havia de valorar el bé immobiliari objecte del litigi, es devia a un canvi en la seva representació lletrada. Aquesta part retreu a la Batllia haver deixat el procediment "*aparcat*" sense efectuar cap diligència de recordatori o insistiment i sense realitzar cap altre tràmit d'execució i conclou que les dilacions indegudes en la tramitació del procediment d'execució són directament imputables a la Batllia.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que tingui per formulat aquest recurs de súplica, que revoqui la seva decisió d'inadmissió a tràmit del seu recurs d'empara i, en el seu dia, que declari el dret de la part recurrent a obtenir una indemnització per les dilacions indegudes, així com el dret "*de veure's rescabada de les costes processals*".

2. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

2.1. En aquest recurs de súplica la part recurrent posa de manifest l'existència del precedent d'una sentència del Tribunal Constitucional del 13 de juny del 2014 que va admetre a tràmit un recurs d'empara que no aconsegueix "*plenament l'exigència de l'esgotament de la via ordinària, en la mesura en què no es va formular de manera prèvia un incident de nul·litat d'actuacions contra l'omissió per part de la Batllia de contestar els insistiments d'activitat formulats*"; i seguidament aquesta sentència declarava: "*és possible i és de desitjar no conformar-se amb una interpretació excessivament formalista per tal d'aconseguir una protecció més eficaç, ja que seria més ràpida, del dret constitucional afectat.*"

2.2. La sentència esmentada per la part recurrent en el recurs de súplica constitueix l'aportació d'un nou argument de Dret que aquest Tribunal ha de valorar. I ho ha de fer, entre altres raons, perquè tal com la part recurrent manifesta la Llei qualificada del Tribunal Constitucional disposa en el seu article 3.1 que: "*Els precedents que el Tribunal estableixi constitueixen criteris interpretatius autovinculants, llevat que decideixi per majoria absoluta dels seus membres que han de ser modificats i ho expressi en forma motivada*". El Tribunal no ha procedit a adoptar la decisió recorreguda a través del procediment singular descrit per la Llei per a aquest supòsit.

En efecte, no ho ha fet perquè es tracta d'un cas i, per tant, no existeixen els precedents que autovinculen les decisions del Tribunal, perquè tal com diu l'article 3.2: "*Als efectes de l'apartat anterior, es presumeix l'existència d'un precedent quan almenys dos supòsits idèntics hagin estat resolts amb la mateixa decisió i amb fonament amb la mateixa doctrina*". Una sola decisió no vincula el Tribunal Constitucional, però aquest ha de valorar i sospesar la seva decisió, ja que una altra decisió en un supòsit idèntic i amb fonament en la mateixa doctrina crearia el precedent establert per la Llei.

2.3. Des de 1999 (veg. la causa 99-17-RE) el Tribunal considera "*imprescindible, per iniciar una acció constitucional d'empara, esgotar la via jurisdiccional ordinària (...)*" i sempre ha precisat que el recurs d'empara s'havia de presentar "*després d'haver interposat i d'haver estat denegat amb resolució ferma, en qualsevol instància jurisdiccional, el corresponent incident de nul·litat d'actuacions per violació dels drets constitucionals reconeguts a l'article 10 de la Constitució.*"

Però amb tot, aquest criteri clar i definit no hauria de fer impossible la defensa jurisdiccional en empara dels drets constitucionals per tal de posar remei a una possible vulneració del dret a un procés degut d'una durada raonable, com a conseqüència d'una manca d'activitat o d'una omissió judicial d'actuació per mitjà d'un acte positiu dictat en una data determinada contra el qual pogués dirigir-se un lesionat potencial.

2.4. La impossibilitat d'interposar un recurs d'empara per manca d'activitat o de resolució judicial que finalitzi el procés dóna sentit a la interpretació no rigorista de la sentència del 13 de juny del 2014 esmentada, per tal que el Tribunal Constitucional pugui entrar a valorar si *prima facie* les dilacions denunciades són el resultat únicament de la inacció de l'òrgan judicial o bé el recurrent ha instat debades, d'una manera reiterada, l'adopció d'una decisió o la realització d'una diligència sense haver participat, també, en la realització de possibles dilacions al llarg del procés.

Però en no existir el precedent definit per la Llei, el Tribunal no havia de prendre la seva decisió a través del procediment singular previst per aquests casos i no estava obligat a admetre una interpretació "*excessivament formalista*" del precepte legal i, per tant, no havia de procedir a ponderar directament la diligència de tots els actors.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal de la Comunitat de propietaris de l'edifici Residencial Baccara contra l'aute del Tribunal Constitucional del 13 de març del 2017 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2016-57-RE.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la part recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de juny del 2017.

Isidre Molas Batllori
President

Dominique Rousseau
Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat